

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XXIV.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

CAPVT XXIV.

De quarto Iesuitarum voto.

NIL ampliùs hac de re adferam; sed gradum faciam ad argumentum, quod petis ex quarto Iesuitarum voto Apostolicæ Sedi nuncupato, quo probas, Iesuitas esse Hispanos, quiq̃ue Regibus Franciæ neque subiici, neque fide data obstringi queant. Sic enim quodam loco scribis: *Cui ne fidelitatis quidem obligantur Sacramento; vt pote incapaces, talesq̃ue quorum cætus tota nullibi approbatus Gallia, quiq̃ue alioqui Vasalli ligij, obligati in omnibus & per omnia tam Generali suo, quàm Papæ.* Idemq̃ue multis aliis locis repetis, vt inde extundas, *Iesuitas esse Hispanos.* Cogor tua vestigia sequi, vt initio dixi, hocq̃ue non tanquam crimen, sed vt mendacium refellere. Neque enim adeò tuam linguam pertimescunt Iesuitæ, vt non libera voce testificentur, se malle quosuis in Media Castilia nasci, vt sint Catholici, quàm in vrbe S. Ioannis de Angelo, vt fiant hæretici. Sed quæstio est de facto, non de Iure; de veritate, non de crimine: refutandum est, quod dicis, & ostendendum, te vbique *Arnaldum* esse, hoc est, calumniatorem & conuiuiatorem. Calumniator cum præclarū facinus aliter eleuare non potest; id malo fine & mente peruersa factum asserit. Sic de mon calumniatus est Sanctissimū virum Iob, quasi spe diuitiarū Dei tam reuerens & obseruās esset. Eodem modo & ingenio tu vota Iesuitarum, & quicquid Dei & proximi amore, & ipsius etiam Galliæ causā agunt, criminari & in mōtes pyrenæos reiciis: cumq̃ue præclaras actiones multo lumine illustres & cōspicuas inficiari nequis; nebula tamen nescio qua obscuras & obumbras, sinistreq̃ue interpretaris, & ad improbitatis tuæ tortuosos anfractus inflectis; quasi videlicet omnia referant tanquam Hispani ad Hispaniæ gloriam

cx

*Iob. 1. & ibi.
S. Gregor.*

Ineptie Arnaldi.

extollendam. Sed accedamus ad Votum. *Iesuite quarto voto Pontifici sese obstringunt.* Quid tum? Omnes igitur sunt Hispani. En scitam & ex intima arte depromptam conclusionem, non ab similem huic: *Luna in cælo splendet: Igitur rose sunt stellæ.* Quæ conclusio nec vera, nec bene formata est. Ex omnibus nationibus Iesuitas reperies: cur omnes propter hoc votum censebuntur Hispani? *Quia Papa semper est Hispanus:* *Mendacium de pontificibus.* hanc enim rationem reddis, quam & priscæ & hodiernæ historiæ redarguunt, quibus constat, tot aut plures, quàm alterius nationis Pontifices Gallos Petri cathedram tenuisse; & post approbatam Societatem, nullum Hispanum ad supremum Pontificatus culmen euectum esse: *At omnes animo & voluntate Hispani sunt:* sed hoc est coniectare, inconsideratè quidvis effutire & calumniari. Sed esto, verum sit, quod dicis (licet experientia mendacii te accuset) num proterea necesse est, ut qui singulari voto Pontifici suam operam obligarunt, eodem affectu imbuantur, qui ad fidei negotium nihil penitus pertinet? Omnes Christiani, quâ tales, debent Pontifici obedientiam, num ob id omnes Hispani? Quare falsa est tua conclusio, & malè collecta.

Si bonus fuisses Catholicus, & bonus Logicus, & non ignorans & arrogans Hugenotus, verè & prudenter conclusisses ex hoc voto, Iesuitas esse Apostolicæ Sedis cumprimis deuotos, & eximia pietate addictos, indeq; occasionē ipsos laudandi desumpsisse, non tantum quod ex aduerso hæreticis rebellionis filiis & capiti Ecclesiæ tam infestis sese opponant, sed etiam quod istud votum maximè verbo Dei, ipsorumq; instituto consentiat. Votum his verbis continetur; quæ inter Professionem post tria Religionis vota, pronunciari solent: *Insuper promitto specialem obedientiam Summo Pontifici circa missiones.* Quibus verbis nihil aliud significant, quàm se promptos & alacres fore ad omne illud sine tergi-

Verba quarti
noti.

uersione exequendum, quod Pontifex mandauit, siue iubeat proficisci ad Indos, Turcas, aliosue infideles & hæreticos, siue ipsos fidelibus & iam Christiana religione initiatis suam operam nauare velit. Hoc votum non nisi sanctum iudicabunt omnes illi, quibus aliquid iudicii suppetit. Nam cum Societas seipsam deuouerit, penitusq; manciparit diuino obsequio, gloriæ Dei, animarumq; saluti & conuersioni, non potuit sanè liberalius sese offerre, & alacrius Christi Vicariū inuitare; vt hac oblata operâ vteretur in gregis sui emolumentum multò maximum, & in honorem eius, cuius vices in terris gerit. His enim quodammodo verbis Summum Pontificem Societas affatur: *Ecce parati sumus quousque labores suscipere, quocunque terrarum Sanctitati Vestrae nos amandare placuerit ad conseruationem & amplificationem Christiana fidei.*

Nemo concionandi munus sibi sumere debet, nisi mittatur.

Hier. 23.

Luc. 9.

Marc. ult.

Ioan. 17. & 20

Concil. Lat. c.

3. Innoc. 3. ep.

ad omnes fideles.

Rom. 10.

Hier. 23.

Ioan. 10.

Deinde cum nullus concionandi munus sibi sumere debeat, præsertim omnibus orbis in oris, vt faciunt in Ecclesia & pro Ecclesia Iesuitæ, nisi mittatur, & superioris auctoritate muniatur; non poterant sanè Iesuitæ consultius & verbo diuino conuenientius agere; quam si supremum in Ecclesia caput, familiæq; Christianæ Oeconomum & dispensatorem adirent; ad cuius officium spectat, destinare alios, vt laborent, in vineas, alios in agrum, alios in alias possessiones Dominicas. Arcet Deus omnes illos a docendi officio, qui potestatem ad id acceptam literis quasi patentibus & testimonio publico probare nequeunt. *Quomodo prædicabunt, inquit, per S. Paulum, nisi mittantur?* Et Hieremias conuerteretur de falsis Prophetis, quia currebant & prophetabāt non missi. *Ego non mittebam Prophetas, & ipsi currebant: ego non loquebar ipsis & ipsi prophetabāt.* Hoc vno signo heretici veteres & recentiores produnt se lupos esse, non pastores; hæreticos; non doctores, non ingredienti per ostium, & concionantes nullius missu aut concessu; propterea Tertullianus ipsorum

Tertul. de præscript.

ipsorum doctrinam tanquam nullam exagitat & oppugnat, hoc solo argumento: *Qui estis vos, quando, & vnde venistis? Quid in meo agitis non mei? Quo denique, Marcion, iure syluam meam cedis? Qua licentia, Valentine, fontes meos transueritis? Qua potestate, Appelles, limites meos commoues? Mea est possessio: olim possideo, habeo origines firmas, ab ipsis authoribus, quorum fuit res, Ego sum haeres Apostolorum.* Hoc totum occidit iam Ecclesia Catholica haereticis nostri temporis. Hugonoti, quando prodijisti in mundum, & vnde orti es? Quid in meo agitis non mei? Quo iure, Luthe-
re, syluam meam cedis? Qua licentia, Caluine, meorum fontium cana-
nales transueritis? Qua auctoritate, Beza, limites meos commoues?
Iam olim possideo, prior sum iure & tempore, bonos habeo titulos,
origines firmas, ab ipsismet Apostolis, quorum res fuit. Ego ipsa sum
vera haeres. Quamobrem non debeas hic Iesuitas conuictis
insectari, si verus esses Catholicus: sed conuerso stilo quam
maximis laudibus efferre, quod hoc suo voto, sponte sese
ad obseruationem diuinorum mandatorum obligent, exē-
ploque tam perfectae obedientiae haereticorum cerebrosum
rebellionem expugnent: laudare debebas, quod genuinae
reuerentiae & in Sedem Apostolicam obseruantiae nota in-
signiti, Papam cum S. Irenaeo singulari pietate agnoscant,
tanquam potentioris Ecclesiae Principatum habentem: cum Pro-
spero, Summum Pontificem & Apostolicum Sacerdotem: cum S.
Iuone Episcopo Carnotensi, patrem patrum: cum S. Bernar-
do caput Ecclesiae, quodque cum magnis istis Doctoribus san-
ctitate & eruditione clarissimis, verisque corde & lingua
Gallis cum venerentur & colant, qui suis manibus caeli cla-
ues gerit,

S. Iren. li. 3. c. 1.
 S. Prosper. li.
 2. de uocat. Sc.
 ten. ca. 16.
 S. Iuo epist. 12.
 S. Bern. c. 125.
 Matth. 16.

CAPVT XXV.

*Iesuitas ab omnibus Galliae ordinibus
 receptos esse.*

N 3

Quare